

1. list Janův

První list Janův (zkratka **1J**) je jeden z tzv. obecných či katolických listů (epištol) Nového zákona, tradičně připisovaný apoštolu Janovi. Byl napsán řecky nejspíše stejným autorem jako Druhý a Třetí list Janův, a to někdy mezi léty 80 a 130.

Janovo jméno se v textu sice nikde nevyskytuje, styl a obsah však v mnohém připomíná čtvrté Evangelium podle Jana, takže tradice i někteří současní autoři je pokládají za dílo jednoho člověka. Podle většiny odborníků to však patrně nebyl apoštol Jan, nýbrž "starší (presbyter, kněz) Jan", jehož jako autora jmenuje biskup Papias († kolem 140). List je dobře doložen a citují jej už kolem roku 200 Klement Alexandrijský, Ireneus a Zlomek Muratoriho jako kánonický.

Velké spory se odehrály okolo tzv. *Comma Joanneum*, původně asi okrajové poznámky (glosy), kterou v 9. století některé latinské rukopisy vložily do textu verše 5,8 a odtud přešla i do novověkých překladů. Původní text „Tři jsou, kteří vydávají svědectví – Duch, voda a krev – a ti tři jsou zajedno“ byl rozšířen na „Nebo tři jsou, kteříž svědectví vydávají na nebi: Otec, Slovo a Duch Svátý, a ti tři jedno jsou. A tři jsou, kteříž svědectví vydávají na zemi: Duch a voda a krev, a ti tři jedno jsou“ (Bible kralická). Jakožto výslovný doklad víry v Boží Trojici hrála tato vsuvka roli i v teologických debatách 16. století. *Wikipedie* Moderní překlady vsuvku již neuvádějí.

Autor ujišťuje adresáty, že jim zvěstují pravého Krista a věčný život a vyzývá je, aby žili ve světle a v lásce, neboť i "Bůh je světlo" (1, 5) a "láska" (4, 8).

Autor nechce moralizovat, je si dobře vědom lidské hříšnosti a proto připomíná svým adresátům, že Ježíš Kristus je smírnou obětí za hříchy celého světa a tomu, kdo své hříchy vyzná, Bůh odpouští.

Hlavním tématem je láska k Bohu a k lidem. Láska je znakem nového života, a má se projevovat v praktickém životě (3, 16 - 18). Dále autor varuje před bludaři, kterými jsou zřejmě dokétističtí křesťané, na což by ukazovalo zdůraznění Krista, který přišel v těle (4, 2-4). Dokétismus (ř. dókein = zdát se) byl směr, který hlásal, že Kristus neměl ve skutečnosti tělo fyzické, ale pouze duchovní. Jeho utrpení na kříži tak bylo pouze zdánlivé.

Vybrané citáty

1, 1Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života. **2**Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. **3**Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.

2,1Toto vám píšu, děti moje, abyste nehřešili. Avšak zhřeší-li kdo, máme u Otce přímluvce, Ježíše Krista spravedlivého.

2On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejenom za naše, ale za hříchy celého světa. **9**Kdo říká, že je v světle, a přitom nenávidí svého bratra, je dosud ve tmě. **10**Kdo miluje svého bratra, zůstává ve světle a není nikomu kamenem úrazu.

23Kdo popírá Syna, nemá ani Otce. Kdo vyznává Syna, má i Otce.

3,1Hledte, jak velikou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími, a jsme jimi. Proto jsme světu cizí, že nepoznal Boha.

2Milování, nyní jsme děti Boží; a ještě nevyšlo najevo, co budeme! Víme však, až se zjeví, že mu budeme podobní, protože ho spatříme takového, jaký jest.

4,7Milování, milujme se navzájem, neboť láska je z Boha, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná.

8Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska.

9V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život.

10V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy.

11Milování, jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat.

16Také my jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věříme v ni. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.

5, Kdo jiný přemáhá svět, ne-li ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží?

6To je ten, který přišel skrze vodu a krev: Ježíš Kristus. Ne pouze skrze vodu křtu, ale i skrze krev kříže; a Duch o tom vydává svědectví, neboť Duch jest pravda. **7**Tři jsou, kteří vydávají svědectví

8– Duch, voda a krev – a ti tři jsou zajedno.